

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Δημιουργώντας υψηλά... στάνταρντ

Κάθε χρόνο στις 14 Οκτωβρίου, τα μέλη της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) και της Διεθνούς Τηλεπικοινωνιακής Ένωσης (ITU) γιορτάζουν την Παγκόσμια Ημέρα Προτύπων, προς τιμήν των χιλιάδων ειδικών σε παγκόσμιο επίπεδο, οι οποίοι συνεργάζονται για την εκπόνηση των διεθνών προτύπων.

Τα διεθνή πρότυπα χρησιμοποιούνται σε εθνικό και τοπικό επίπεδο για να καλύπτουν απαιτήσεις της κοινωνίας, της αγοράς και της νομοθεσίας. Επίσης, βοηθούν στην ανάπτυξη καλών πρακτικών και νέων τεχνολογιών, ενώ αποθαρρύνουν τη δημιουργία τεχνικών εμποδίων στις συναλλαγές μέσω των εθνικών νομοθεσιών.

Τα διεθνή πρότυπα προσφέρουν καθολικά αποδεκτές και αναγνωρισμένες λύσεις, με στόχο την πρόληψη θανάτων και τραυματισμών που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, μεταφορές, ατυχήματα, βιομηχανικές καταστροφές και επιδημίες.

Αναγκαίτητα

Τα πρότυπα επιλύουν προβλήματα στο σύνολο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων. Όπως αναφέρουν οι επικεφαλής των διεθνών οργανισμών τυποποίησης, «ένας κόσμος χωρίς πρότυπα θα ήταν γρήγορα καταδικασμένος να σταματήσει να λειτουργεί. Οι μεταφορές και το εμπόριο θα δυσχεραίνονταν. Το Διαδίκτυο απλώς δεν θα λειτουργούσε. Εκατοντάδες χιλιάδες συστήματα τα οποία εξαρτώνται από τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών θα αντιμετώπιζαν προβλήματα - από τις κυβερνή-

σεις και τις τράπεζες, μέχρι την υγεία και τον έλεγχο ενεργειακής κυκλοφορίας, τις επείγουσες υπηρεσίες, την αντιμετώπιση καταστροφών και ακόμη τη διεθνή διπλωματία.

Τα διεθνή πρότυπα είναι πανταχού παρόντα στον σύγχρονο κόσμο, κάνοντας πολλές καθημερινές δουλειές ευκολότερες και ασφαλέστερες. Ακόμη και η απλή ανάγνωση ενός μηνύματος στον υπολογιστή εξαρτάται από εκατοντάδες Πρότυπα, τα οποία επιτρέπουν στον υπολογιστή να λειτουργεί, να έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο ή απλώς να τυπώνει και να διανέμει αντίγραφα σε τυποποιημένες διαστάσεις χαρτί.

«Χωρίς πρότυπα θα ήταν δύσκολο -ή ακόμα επικίνδυνο- να ολοκληρώσουμε καθημερινές ασχολίες. Τα πρότυπα για την ασφάλεια των μηχανών μας προστατεύουν στην εργασία και την ψυχαγωγία. Στο σπίτι, τα πρότυπα διατηρούν τις ηλεκτρικές συσκευές συνδεδεμένες με το ηλεκτρικό δίκτυο, ενώ ταυτόχρονα τα

ψυγεία και τα κλιματιστικά συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Τα ραδιόφωνα, οι τηλεοράσεις και οι συσκευές DVD, τα κινητά τηλέφωνα, όλα ακολουθούν κατάλληλα πρότυπα, ώστε να είναι συμβατά μεταξύ τους, καθώς και με άλλα συστήματα. Από τα βίντεο και τη μουσική ως την εκπαίδευση, την τηλεϊατρική, τις ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές, τα δορυφορικά συστήματα για τα αυτοκίνητα και τα αεροπλάνα, όλα λειτουργούν με βάση πρότυπα, τονίζουν IEC, ISO και ITU.

Υπάρχουν παντού...

Πρότυπα υπάρχουν παντού. Τις περισσότερες φορές όμως περνούν απαρατήρητα. Με την εισαγωγή του ευρώ σε κράτη-μέλη της Ε.Ε., στην ουσία καθιερώθηκε ένα πρότυπο νόμισμα, το οποίο επιτρέπει την άμεση επικοινωνία των οικονομιών μεταξύ τους. Ένα απλό παράδειγμα της έννοιας του προτύπου μας προσφέρει ένα... φύλλο χαρτί.

στάσεις του φύλλου χαρτί. Επιπλέον, ο χαρακτηρισμός A4 αποτελεί ένα μέσο αναφοράς για εκτυπώτες, φακέλους, εκτυπώσεις, λογισμικά κ.ά.

Κανένας δεν υποχρεώσε κάποιον να χρησιμοποιήσει τον χαρακτηρισμό A4, πλην όμως καθιερώθηκε ως κανόνας, αναφορά ή με άλλα λόγια ως «άγραφος νόμος». Το παράδειγμα αυτό είναι ενδεικτικό του τρόπου με τον οποίο τα πρότυπα διευκολύνουν τόσο τους καταναλωτές όσο και τους κατασκευαστές, χωρίς παράλληλα να περιορίζεται η δημιουργικότητα ή καινοτομία.

Έτσι, ένας κατασκευαστής με μια φιλοδοξία νέα ιδέα μπορεί να την προωθήσει και, εάν η αγορά και οι καταναλωτές τη δεχτούν, είναι σίγουρο πως θα ακολουθήσουν την ιδέα, επιτρέποντας έτσι να εκπονηθούν νέα πρότυπα στον συγκεκριμένο τομέα.

Κορυφαίοι ειδικοί

- Οι διαδικασίες που ακολουθούν οι Διεθνείς Οργανισμοί Τυποποίησης για την εκπόνηση των προτύπων, καθώς και τα ανακείμενά τους, διασφαλίζουν τη συμμετοχή σε αυτές κορυφαίων ειδικών από τη βιομηχανία, τις κυβερνήσεις, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και την κοινωνία, με στόχο την ανάπτυξη διεθνών προτύπων, τα οποία συμβάλλουν στην οικονομία ενός κόσμου με περισσότερη ασφάλεια και σιγουριά. Οι οργανισμοί αυτοί έχουν εκπονήσει χιλιάδες διεθνή πρότυπα, τα οποία εστιάζουν στην ασφάλεια και σχετίζονται με τομείς όπως:
 - Προϊόντα και συστήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας.
 - Ιατρική Τεχνολογία και τηλεϊατρική.
 - Μέτρηση των επιπτώσεων της πυρηνικής ακτινοβολίας και των ηλεκτρομαγνητικών εκπομπών.
 - Βιομετρική τεχνολογία.
 - Προστασία σταθερών και κινητών δικτύων επικοινωνίας.

METRO

Βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας**Τυποποίηση**

• Με τον όρο τυποποίηση εννοούμε μια δραστηριότητα που δίνει λύσεις για επαναλαμβανόμενη εφαρμογή σε προβλήματα επιστημονικά, τεχνολογικά ή οικονομικά και αποσκοπεί στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Γενικά, η τυποποίηση περιλαμβάνει τις διαδικασίες της σύνταξης, της έκδοσης και της εθνικής μεταφοράς προτύπων. Η έννοια του προτύπου ξεκινά από την τεχνική προδιαγραφή.

• Αιτία που διαφοροποιεί την έννοια της τεχνικής προδιαγραφής και οδηγεί στην έννοια του προτύπου είναι η προσέγγιση στο ευρύ κοινό και -κυρίως- ο τρόπος δημιουργίας του. Σπ-

μαντικά οφέλη από την τυποποίηση είναι η βελτίωση της καταλληλότητας των προϊόντων, των διεργασιών και των υπηρεσιών για την προβλεπόμενη χρήση, η πρόληψη των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και η διευκόλυνση της τεχνολογικής συνεργασίας. • Η τυποποίηση και οι συναφείς προς αυτή δραστηριότητες (η πιστοποίηση, οι έλεγχοι και οι εργαστηριακές δοκιμές, η εκπαίδευση κ.λπ.) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη οικονομία. Τα πρότυπα ευνοούν τις επιχειρηματικές συμφωνίες και συναλλαγές, συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας και εννομοποιούν απαιτήσεις και πρακτικές στο διεθνές περιβάλλον. • Η δημιουργία νέων ελληνικών προ-

τύπων και προδιαγραφών που να καλύπτουν τις ανάγκες του εγχώριου και διεθνούς ανταγωνισμού, η διάδοση και η επέκταση της χρήσης τους μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό μοχλό για την ανάπτυξη. Μπορούν να συμβάλουν αποφασιστικά στη σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας με τις άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες της Ευρώπης.

• Τα ελληνικά πρότυπα για την ασφάλεια των τροφίμων, όπως και τα πρότυπα για την υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, είναι από τα ελάχιστα που υπάρχουν σήμερα στον κόσμο. Εκπονήθηκαν από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) και αποτελούν σημεία αναφοράς για τη διεθνή τυποποίηση.